

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **D. Š.**, bývajúcej v N., zastúpenej Mgr. R. K., advokátom v N., proti odporcovi **S.**, so sídlom v B., **o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru dohodou**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 52 C 182/2008, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 3. mája 2011 sp.zn. 5 Co 107/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľky **o d m i e t a**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 30. septembra 2009 č.k. 52 C 182/2008-228 zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru dohodou. Odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľka, na ktorej spočívalo dôkazné bremeno nepredložila žiadny dôkaz preukazujúci, že by bola k podpisu dohody o skončení pracovného pomeru donútená zamestnávateľom, alebo že by sa v čase uskutočnenia právneho úkonu výpovede nachádzala v duševnom stave, ktorý by spôsobil neplatnosť tohto právneho úkonu. Z vyjadrení navrhovateľky o okolnostiach, ktoré ju viedli k podpísaniu dohody o skončení pracovného pomeru vyplynulo, že tak urobila predovšetkým z obavy, že s ňou pracovný pomer skončí ako prvý odporca a zo skutočnosti, ako bude spoločensky vyzerat' a čo si ľudia budú o tom myslieť, ak jej dajú výpoveď. Poukázal na to, že skončenie pracovného pomeru, a to z akýchkoľvek dôvodov, je vždy emocionálne exponovanou skutočnosťou a predovšetkým na strane bývalého zamestnanca sa prejavuje zmesou pocitov a emócií. Nezistil neplatnosť dohody o ukončení pracovného pomeru ani v nedostatku oprávnenia osoby, ktorá v mene zamestnávateľa dohodu podpísala.

Na odvolanie navrhovateľky Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 3. mája 2011 sp.zn. 5 Co 107/2010 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa. Odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že ak zamestnávateľ prijme určité opatrenia na zabránenie ďalších porušení povinností a pracovnej disciplíny v presvedčení, že zamestnanec sa takéhoto porušenia dopustil, nemožno hovoriť o psychickom nátlaku, resp. bezprávnej vyhrážke zamestnávateľa. Uviedol, že súd prvého stupňa vychádzal pri rozhodovaní zo správneho právneho názoru. V konaní nebolo preukázané a ani inak nevyšlo najavo, že by odporca zneužil právo a konal v rozpore s dobrými mravmi, preto dospel k záveru, že predmetná dohoda o skončení pracovného pomeru je platným právnym úkonom. Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie navrhovateľka. Žiadala, aby dovolací súd buď zmenil rozsudok krajského súdu a jej návrhu vyhovel, alebo rozsudok krajského a okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Uviedla, že rozsudky okresného aj krajského súdu trpia nedostatkom riadneho odôvodnenia, pretože súdy oboch stupňov sa nevysporiadali ňou uvádzanými tak právnymi ako aj skutkovými otázkami uvedenými v jej odvolaní ako aj v jej písomnom podaní krátkou cestou z 3.5.2011, ako s jej závažným argumentmi, pričom práve tieto majú pre prejednávanú vec podstatný význam. Tým sa jej odňala aj možnosť náležite tak skutkovo, najmä však právne argumentovať, proti týmto rozsudkom a to najmä v otázke nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré spočíva, resp. má svoj základ práve vo vade konania danej ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p. Takisto poukázala na to, že rozhodnutie prvostupňového i odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie navrhovateľky v zmysle ustanovenia § 243b ods. 4 v spojení s § 218 ods. 1 O.s.p. odmietnuť, resp. v prípade, že dovolací súd dospeje k názoru, že proti napadnutému rozsudku je dovolanie prípustné, aby v zmysle § 243b ods. 1 O.s.p. dovolanie rozsudkom zamietol. Nežiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť (§ 236

a nasl. O.s.p.). Dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci navrhovateľka napadla dovolaním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (§ 219 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 ods. 2 a ods. 3 O.s.p.

Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Preto dovolanie podľa § 238 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejedná sa ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani nešlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie nie je preto prípustné ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom či konania nesprávne obsadeným súdom).

S prihliadnutím na obsah dovolania, sa dovolací súd osobitne zameril na otázku, či konanie pred súdmi nižších stupňov nebolo postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm.f/ O.s.p.

Podľa § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné, ak bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm.f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom takouto vadou nie je postihnuté.

Podľa názoru dovolateľky odvolací súd ako aj súd prvého stupňa riadne neodôvodnili svoje skutkové a právne názory v rozhodnutiach.

Zákonné požiadavky na odôvodnenie rozsudkov vyplývajú z 157 ods. 2 O.s.p. Jeho účelom je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozhodnutia. Z hľadiska úplnosti odôvodnenia rozhodnutia treba, aby odôvodnenie obsahovalo najmä stručné a výstižné prednesy účastníkovi a ich konečné návrhy, dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov a skutočností, ktoré mal preukázané, a právne posúdenie zisteného skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení.

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07). Vychádzajúc z toho dospel dovolací súd k záveru,

že právo navrhovateľky na riadne odôvodnenie porušené nebolo. Odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá požiadavkám uvedeným v § 157 O.s.p. Odvolací súd v celom rozsahu stotožnil so skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa, jeho právne závery považoval za správne. Pokiaľ ide o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, tento v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav (vysvetlil, ktoré skutkové zistenia považoval za rozhodné), primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania (uviedol vlastné hodnotiace závery) a citoval právny predpis, ktorý aplikoval na prejednávany prípad a z ktorého vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil (k otázke správnosti skutkových zistení i správneho právneho posúdenia veci a ich vplyvu sa môže dovolací súd vyjadrovať len z pohľadu prípustnosti dovolania – vid' hore).

V dovolaní navrhovateľka namietala i nesprávne právne posúdenie veci a právne závery konajúcich súdov.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd sa ale právnym posúdením veci nedopúšťa procesnej vady konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Toto ustanovenie dáva totiž odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti (iba) s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom, spočívajúcim v aplikácii hmotnoprávneho alebo procesného predpisu na zistený skutkový stav vyjadreným v rozhodnutí, sa vo všeobecnosti účastníkovi neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle citovaného ustanovenia (vid' tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise „Zo súdnej praxe“ pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (len) procesne prípustné dovolanie (vid' § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.); zároveň je zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. (porovnaj napr. rozhodnutia sp.zn. 1 Cdo 62/2010, sp.zn. 2 Cdo 97/2010, sp.zn.

3 Cdo 53/2011, sp.zn. 4 Cdo 68/2011, sp.zn. 5 Cdo 44/2011, sp.zn. 6 Cdo 41/2011 a sp.zn. 7 Cdo 26/2010).

Vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli spôsobilé založiť ani právne závery, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p., pretože právnym posudzovaním súd nemôže založiť žiadnu procesnú vadu, ktorá je uvedená v tomto ustanovení.

Dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až e/ a g/ ustanovenia § 237 O.s.p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľky podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Vzhľadom na odmietnutie dovolania nepristúpil k posúdeniu vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozsudku.

Úspešnému odporcovi dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože si ich neuplatnil (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

